

روایت‌هایی از زندگی در دل جنگ

۴ کارگردان مجموعه «سرو، سپید، سرخ» از چگونگی و چرایی ساخت این مجموعه اپیزودیک درباره جنگ رمضان می گویند

مجموعه اپیزودیک «سرو، سپید، سرخ» از ساعت ۲۲ چهارشنبه ۱۹ فروردین روی آنتن شبکه یک سیما رفته است. این مجموعه، داستان‌های متفاوت از جنگ رمضان به روایت کارگردان‌های مختلف را به تصویر می کشد و هر یک از کارگردانان تلاش کرده اند از نگاه خودشان، داستانی از جنگ را روایت کنند. «سرو، سپید، سرخ» محصول مشترک سیمافیلم، سازمان هنری رسانه‌ای اوج و موسسه اندیشه شهید «آوینی» است.

در نخستین قسمت، اپیزود «مرزبان» به کارگردانی «بابک خواجehپاشا» و تهیه‌کنندگی «حبیب والی‌نژاد» با تمرکز بر اتحاد اقوام ایرانی در منطقه مرزی ترکیه روایت شد که قصه آن همزمان با آغاز جنگ رمضان در فضای ملتهب مرزی شکل می گیرد. در ادامه، دیدگاه های ۴ کارگردان این مجموعه را درباره چگونگی و چرایی ساخت «سرو، سپید، سرخ» به نقل از روابط عمومی رسانه ملی مرور می کنیم.

کارگردان اپیزود «چادر مسافرتی» از مجموعه «سرو، سپید، سرخ» می گوید: این اپیزود، روایتگر خانواده‌ای است که در میانه اختلافات اعتقادی، به‌دلیل شرایط جنگی، مجبور به سفری اجباری می‌شوند و در این مسیر به درک متقابل و ارزش با هم بودن می‌رسند. «رنجبر» می افزاید: پیام اصلی این مجموعه این است که ما در کشوری با سلايق مختلف زندگی می‌کنيم؛ رمز پیروزی، احترام و درک متقابل است. او از همان روزهای ابتدایی جنگ احساس می‌کرد نباید تماشاگر باشد و می‌خواست با بزار خودش(سینما) نقشی ایفا کند. «رنجبر» تأکید می‌کند: وقتی نیروهای نظامی، شبانه‌روز با جانشان در میدان هستند، سخت است که ما فقط نظاره‌گر باشیم.

«محمد علیزاده‌فرد» کارگردان یکی دیگر از اپیزودهای مجموعه «سرو، سپید، سرخ» با اشاره به شکل‌گیری سریع این اثر در روزهای ابتدایی جنگ، تأکید می‌کند که دغدغه اصلی گروه سازنده، رهبریز از بی‌ثباتی و خلق روایتی معمولی و پرتعلیق در دل شرایطی بوده که جامعه به‌طور ملموس آن را تجربه می‌کند. وی اظهار می‌کند: داستان این اپیزود درباره یک دختر مستندساز است که در کارهای قبلی‌اش دچار آسیب‌دیدگی شده و پایش شکسته است، به همین دلیل، در شرایط جنگی، امکان خروج ویزگی‌های متمایز این اپیزود توضیح می‌دهد: تلاش ما این بود که در بستر و اتمسفر جنگ، یک روایت سرگرم کننده با عناصر تعلیق و معما خلق کنیم؛ قصه‌ای که بتواند در مدت حدود ۴۵ دقیقه مخاطب را همراه خود نگه دارد. از طرفی سعی کردیم جذابیت‌های سینمایی هم در کار حفظ شود تا مخاطب علاوه بر همداتپنداری با فضای ملموس جنگ، از داستان نیز لذت ببرد. وی می‌افزاید: در کنار این، به موضوع افرادی هم پرداختیم که دانسته یا نادانسته در طرف نادرست تاریخ می‌ایستند و به وطن خود خیانت می‌کنند. «علیزاده‌فرد» درباره میزان واقعی بودن داستان نیز می‌گوید: در خبرگزاری‌ها نمونه‌هایی از این دست اتفاقات را دیده‌ایم و قصه ما نیز برداشت‌هایی از همین واقعیت‌هاست، اما نه این که عیناً یک ماجرای مشخص را روایت کند، بلکه بر اساس اتفاقاتی است که در همین ایام رخ داده‌اند. وی خاطرنشان می‌کند: شاید هنوز در ابتدای راه باشیم و خودمان را خیلی حرفه‌ای ندانیم، اما در حد توان‌مان تلاش کردیم اثری خلق کنیم که برای مردم و کشورمان مفید باشد. همین احساس مشارکت و سهیم بودن برای ما بسیار ارزشمند بود؛ این که بتوانیم به اندازه یک قدم کوچک برای مردم کاری انجام دهیم و اثری تولید کنیم، مهم‌ترین دستاورد این پروژه برای ما محسوب می‌شود.

نمای نزدیک

هم‌پیش‌های داستانی، هم‌لحظات دراماتیک

«سیروس کهوری‌نژاد» بازیگر سریال «بیگانگان» درباره نقش خود در این مجموعه می‌گوید

«سیروس کهوری‌نژاد» بازیگر سریال «بیگانگان» درباره نقش خود در این مجموعه که باید به زبان عربی صحبت می‌کرد، توضیح داد: چالش نقشم دیالوگ‌هایی است که به زبان عربی است و گاهی هم در روند پروژه، تغییراتی در فیلمنامه داشتیم؛ باید همه موارد را رعایت می‌کردم تا به نسبت دیالوگ‌ها اکت درستی داشته باشم. غیر از تلفظ، در مرحله ای دیگر نوعی درک محتوایی هم باید داشته باشید تا بتوان بعد از واکنش کاراکتر مقابل موضع‌گیری و لحن و اکت درست داشته باشید. به گزارش روابط عمومی رسانه ملی، «کهوری‌نژاد» درباره تسلط به این نقش و زبان اظهار کرد: وقتی کاری را قبول می‌کنید باید تمام و کمال جلوی دوربین ظاهر شوید و من سعی کردم این چنین باشم. این کاراکتر هم که من بازی می‌کنم متعلق به یک قوم عرب زبان است و به نوعی تئورسین داعش است و در واقع بنا دارد ایدئولوژی جنگ را منتقل کند. من هم فیلم‌های جنگی و گفت و گوهایی عرب‌ها را می‌دیدم و به نوعی در آن چندوقت تلاش کردم به این فضا نزدیک شوم. بازیگر «بیگانگان» درباره جذابیت‌های این سریال اظهار کرد: قصه هم پیش‌های داستانی دارد و هم لحظات دراماتیکی دارد که برای مخاطب جذاب است. عوامل هم زحمات بسیاری کشیدند و از این حیث فکر می‌کنم تماشاای اثر برای مخاطب دیدنی است. وی با اشاره به بازخوردهایی که در همین روزها دریافت کرده است، اظهار کرد: من حدود ۸ ماه درگیر بازی در سریال بودم و خدا را شکر حالا که سریال پخش می‌شود بازخوردهای خوبی می‌بینم و از کار استقبال شده است. «کهوری‌نژاد» در پایان درباره این سریال و مضمون دفاع از وطن عنوان کرد: جنگ هیچ‌گاه مطلوب نبوده است اما گاهی باید تن داد و به هر حال باید از وطن دفاع کرد. میهن باید ماند و باید از آن دفاع کرد.

«امیرعباس ربیعی» کارگردان اپیزود «۹:۴۰» از مجموعه «سرو، سپید، سرخ» هم می‌گوید: این اثر روایتگر همراهی یک خانواده ایرانی با یک خانواده عراقی در روزهای ابتدایی جنگ است؛ قصه‌ای از هم‌پوشانی و اشتراکات انسانی در دل بحران. وی می‌افزاید: نام «۹:۴۰» اشاره به زمان شهادت رهبری و آغاز جنگ دارد و نقطه عطف دراماتیک قصه است. وی یادآور می‌شود که جرقه اولیه داستان از تجربه واقعی خود کارگردان شکل گرفت: لغو پرواز به بغداد در لحظات آغاز جنگ و حضور مسافران عراقی در فضایی بالاتکلیف. «ربیعی» تأکید می‌کند که با شروع جنگ، جمعی از فیلم‌سازان برای کنشگری در «جنگ روایت‌ها» وارد میدان شدند و این اثر، حاصل همان روحیه جهادی و همدلی است. با وجود محدودیت‌های جنگی، عوامل پروژه بدون نگاه منفعت‌طلبانه، همکاری کردند و فضایی متفاوت در تولید رقم خورد.

هدف، تولید سریع اثر برای بهبود حال و هوای جامعه و ایجاد همدلی از طریق روایت‌های انسانی بود. اپیزود «نگران» هم از مجموعه «سرو، سپید، سرخ» روایتگر قصه دختری تنهاست که در روزهای جنگ، پس از رفتن هم‌خانه‌اش، حال روحی بدی پیدا می‌کند و به اورژانس می‌رود. بخشی از داستان برگرفته از وقایع واقعی بیمارستان‌های تهران در زمان اصابت‌هاست. «حسن حبیب‌زاده» کارگردان این اپیزود هم می‌گوید که آن چه برایش جذاب بود، روابط انسانی در موقعیت بحرانی و تأثیر کوچک‌ترین اقدامات بر امید و بازگشت به زندگی است. وی می‌افزاید: لوکیشن فیلمبرداری در منطقه‌ای بود که مدام مورد اصابت قرار می‌گرفت، اما هیچ‌کدام از عوامل کار را ترک نکردند. او تأکید می‌کند: حتی اگر کارمان کامل نباشد، همین که کاری انجام دهیم، بهتر از هیچ کاری نکردن است.

صدرنشینی «نیم‌شب» دراکران نوروزی

باکس اکران نوروزی ۱۴۰۵ به صورت متفاوت از سال‌های دیگر چیده شد و به دلیل حمله آمریکا و رژیم صهیونیستی به کشور و پس از تعطیلی چند روزه سینماها در پی شهادت رهبر معظم انقلاب آیت‌ا... «سید علی خامنه‌ای»، چهار فیلم «نیم‌شب»، «قمارباز»، «بهشت تبهکاران»، «خط نجات» از چهارشنبه ۲۷ اسفند در شرایطی خاص اکران خود را آغاز کردند. بدین صورت سینماها از ابتدای سال ۱۴۰۵ تا ساعت ۱:۱۱ چهارشنبه ۱۹ فروردین در ۶ هزار و ۴۲۴ ستانس، ۴۲ هزار و ۲۵۱ مخاطب داشت و به فروش ۳ میلیارد و ۴۲۵ میلیون و ۵۹۷ هزار تومانی دست یافت. در این شرایط، فیلم «نیم‌شب» مهدویان پر فروش‌ترین فیلم باکس نوروزی بود. به گزارش مهر، فیلم سینمایی «نیم‌شب» به کارگردانی محمدحسین مهدویان و تهیه‌کنندگی حبیب والی‌نژاد با فروش ۲۷ هزار و ۳۱۷ بلیت توانست به فروش ۲ میلیارد و ۱۷۹ میلیون و ۹۱۳ هزار تومانی دست یابد. «نیم‌شب» با محوریت جنگ ۱۲ روزه و تجاوز رژیم صهیونیستی در تابستان سال گذشته تولید شد. فیلم سینمایی «قمارباز» ساخته محسن بهاری به تهیه‌کنندگی سجاد نصرالهی نسب با فروش ۷ هزار و ۲۷۲ بلیت ۶۰۵ میلیون و ۸۱۶ هزار تومان فروخت. فیلم سینمایی «قمارباز» در ژانر معمایی – جاسوسی، داستانی درباره حمله سایبری به یکی از بانک‌های کشور را در روزهای جنگ ۱۲ روزه روایت می‌کند. کورش تهامی، آرمین رحیمیان و شبنم قربانی بازیگران اصلی این فیلم هستند و امیر نوروزی، روشن رستم‌پور و بهاد امامی نیز در آن ایفای نقش کرده‌اند. فیلم سینمایی «بهشت تبهکاران» ساخته مسعود جعفری جوزانی به تهیه‌کنندگی علی قائم‌مقامی با فروش ۳ هزار و ۹۴۷ بلیت، ۳۲۶ میلیون و ۲۶۲ هزار تومان فروش داشت. این فیلم، سرگذشت یک کارمند شرکت نفت ایران و انگلیس است که اسیر توطئه ای شوم می‌شود. بازیگران فیلم امیرحسین آرم‌ان، لادن مستوفی، سحر جعفری جوزانی، رضا یزدانی، پژمان بازغی، هومن برق نورد، بهنام تشکر، افسانه بايگان، حمید گودرزی، حسام منظور، فخرالدین صدیق شریف، رضا شفیعی جم، علیرضا جلالی تبار، اسماعیل خلیج، فریبا متخصص، محمدرضا هاشمی، جواد طوسی، سهیل برخوردار، حمید متقی و فتح‌ا... جعفری جوزانی هستند. همچنین فیلم سینمایی «خط نجات» ساخته وحید موسائیان ۲ هزار و ۷۱۵ بلیت فروخت و به فروش ۳۱۳ میلیون و ۶۰۴ هزار تومانی دست یافت. داستان این فیلم در روزهای پراشتاب دهه ۵۰ می‌گذرد. مصطفی زمانی، امیر آقایی و لادن مستوفی از بازیگران این فیلم هستند.

دوم و سوم در ارتباط با مجامع جهانی و بین‌المللی اظهار کرد: اقدامی که بنیاد فارابی در این چارچوب داشته دووجه دارد؛ یکی این که ارتباطات بین‌المللی سینمای ایران سال‌ها از طریق این بنیاد پیگیری می‌شده که طبیعتاً قدم نخست در حوزه بین‌الملل

این بود که با افراد فعال در حوزه بین‌الملل اعم از سینماگران با مدیران جشنواره‌های خارجی ارتباط بگیریم و از آن‌ها بخواهیم که در مقابل این جنایت‌ها سکوت نکنند. وی افزود: مکاتباتی انجام شد که برخی واکنش‌های فردی داشتند و برخی هم مانند جشنواره‌ای در اسپانیا متولی شدند و بیانه‌ای تهیه و از یک سری فیلمسازهای مشهور این کشور امضا جمع کردند تا واکنش جمعی بدهند.

جعفری گفت: از طرف دیگر، تلاش کردیم با استفاده از قطعات فیلم‌ها، سلحشوری‌های مردم ایران

در بزنگاههایی مانند اتفاق‌های مرتبط با جنگ تحمیلی هشت ساله، جنگ ۱۲ روزه و جنگ تحمیلی سوم را یادآوری کنیم. او اضافه کرد: موضوع دیگر، بخش تولید فیلم است که برای تولید فیلم در خصوص جنگ تحمیلی دوم فراخوانی دادیم که نتیجه آن سه فیلمی شد که مرتبط با این جنگ در جشنواره فیلم فجر سال گذشته اکران شد. وی همچنین اظهار کرد: در ارتباط با جنگ تحمیلی سوم نیز تعدادی فیلمنامه سفارش دادیم تا افرادی که در حوزه کودک، مرتبط با حوزه میناب و موضوعات بزرگسال فعالیت دارند، وارد عمل شوند که سؤذهای‌شان را امروز شاهد هستیم. او تصریح کرد: طبیعتاً حوزه سینمای بلند تا حدودی صبوری نیاز دارد تا کارها به نتیجه برسد و بتواند اتفاق‌ها به آن شکلی که باید، پیش برود.

جعفری در عین حال درباره همکاری با سینماگران در عرصه داخلی در خصوص جنگ‌های تحمیلی ۱۲ روزه و رمضان هم توضیح داد: بنیاد فارابی در تمام این مدت تلاش کرد با سینماگران همکاری کند، خود بنیاد هم واکنش به موضوع شهادت رهبر شهید و هم موضوع شهادت

کودکان میناب داشت، از طرف دیگر بنیاد فارابی به عنوان متولی سینمای کودک و نیز دبیرخانه جشنواره فیلم‌های

کودکان و نوجوانان برنامه‌ای ویژه‌ای تحت عنوان موضوع میناب پیگیری می‌کنند که به زودی جزئیات آن را اعلام می‌کنیم، چون هنوز دقیق و نهایی نشده است. مدیرعامل بنیاد فارابی، با توجه به ماهیت به نوعی بین‌المللی بودن جنگ تحمیلی سوم، درباره مشارکت کارگردانان خارجی با فیلمسازهای ایرانی دربارۀ ساخت آثار برای جنگ و... نیز به این سوال که آیا بنیاد فارابی در این راستا برنامه‌ای در دستور کار خود دارد؟ اظهار کرد: مرحله بعدی پس از قدم نخست در کار فیلمسازی پیگیری جهان‌داستانی است که ما در این مرحله قرار داریم و برای این که کارهای‌مان از یک قوام و یختگی برخوردار باشد باید از این مرحله به سلامت عبور کنیم تا در مراحل بعد طراحی ما این باشد که به هفتکری و تولید مشترک و موضوعات این شکلی هم فکر کنیم.

پویانمایی «بچه‌های جنگ» در مسیر ساخت

مهدی جعفری انیمیشن‌ساز و تهیه‌کننده آثار پویانمایی همچون «افسانه سپهر» و «نگهبانان خورشید» از ساخت یک اثر پویانمایی سینمایی جدید به نام «بچه‌های جنگ» در ارتباط با جنگ ۱۲ روزه و جنگ تحمیلی سوم خبر داد. مهدی جعفری در گفت و گو با ایرنا اظهار کرد: تقریباً از اواسط مرداد ۱۴۰۴، با موضوع جنگ ۱۲ روزه تصمیم گرفتیم یک انیمیشن سینمایی بسازیم و به‌نوعی ادامه انیمیشن «نگهبانان خورشید» که در جشنواره چهل و چهارم فیلم فجر رونمایی شد نیز هست. بخشی از شخصیت‌های این انیمیشن در انیمیشن بچه‌های جنگ حاضر هستند. در ایام عید بود که با موضوع جنگ رمضان، با کارگردان و نویسنده جلساتی داشتیم. کارگردان کار جدید نیز همان کارگردان پویانمایی «نگهبانان خورشید» است. وی افزود: در این جلسات گفت و گو